

Jak si s dítětem hrát?

Napsal uživatel Jana Abelson Tržilová
Čtvrtek, 01. prosinec 2011 11:56 -

Dítě se učí, jak jse známo, především hrou a hračky jsou mnohdy jeho nejdůležitějším společníkem. Na trhu je hraček nepřeberné množství a mnohdy bývá tvrdým oříškem se v něm vyznat a dítěti pořídit tu správnou.

Hračky rozvíjejí zrakové, sluchové, čichové, chuťové a hmatové schopnosti, proto je důležité, abyste pro ty nejmenší vybírali především barevné hračky se zvukovými efekty, které půjdou snadno čistit. Nejlepší hračka je podle psycholožky Ilony Špaňhelové taková, která stimuluje všech pět smyslů dohromady – čili nejlepší hračkou jste vy sami. Obecně platí, že kupovat byste měli pouze bezpečné a kvalitní hračky, rozhodně nezahlcujte dítě stovkami věcí, zvláště v tomto případě platí známé „méně je někdy více“. Abyste malé miminko zbytečně nezatěžovali, dítěti ve věku do šesti měsíců nabídněte maximálně dvě tři jednoduché hračky. Může to být třeba nafukovací balonek, na který namalujete oči, pusku a nos a zavěsíte ho dítěti nad postýlku. „Při velkém počtu hraček se stává, že dítě přestává být pozorné, protože musí rychle tĕkat očima z jedné strany na druhou,“ upozorňuje psycholožka. Důležité také je respektovat potřeby dítěte. Pokud chce dítě spát, uděláte nejlépe, když hračky z jeho dosahu úplně zmizí. Zvláště temperamentní děti v přítomnosti hraček nezamhouří oči. Neustále kontrolují, jestli se nezměnily nebo jestli se náhodou nezačaly hýbat.

Dětské hry

Velmi důležité pro vývoj dítěte jsou i hry. Jejich výběr a délka jejich trvání je však individuální. Ale ne každý rodič si s dítětem hrát umí, byť ho bezmezně miluje. Pokud si rodiče nehráli s vámi, i vy to budete mít se svými dětmi těžší. Ale nevěste hlavu. Musíte chtít se hry a hraní naučit, podobně jako jste se naučili dítě přebalovat či koupat. Když má totiž dítě rodiče, kteří s ním hrají, nepotřebuje ani hračky. Vývoj dítěte závisí především na tom, kolik času a lásky mu věnuje jeho okolí a kolik podnětů v něm nachází. Nic z toho hračky nenahradí. Právě rodiče jsou těmi, kteří by měli přivést dítě ke hře a ukázat mu, jak si vlastně správně hrát. A jaké jsou hlavní zásady, jimiž byste se při hraní s dětmi měli řídit? V první řadě nešišlat, umět se přizpůsobit dětské fantazii, nehrát si za každou cenu a nezapomínat, že jste se do hry pustili v první řadě kvůli dítěti. Děti si začínají hrát tak, že pozorují ostatní, být diváky jim ale brzy přestane stačit. Pak je na místě dítě zapojit do činnosti, dovolit mu, ať si samo věci vyzkouší. A samozřejmě mu pomáhat. Pokud vás vyzve, abyste si šli hrát s ním, zanechte povinností a udělejte to. Buďte trpěliví a nikam nespěchejte! Pokud budete dítě bedlivě pozorovat, brzy zjistíte, kterým hračkám dává přednost a budete mít při nákupu o starost méně. Ve dvou letech už potomka klidně můžete vzít s sebou.

Hračky pro dítě ve věku 0–5 měsíců

Budme ale konkrétnější. Miminko krátce po porodu vnímá výrazné barvy – sytě oranžovou, červenou, tyrkysovou. Umí pozorovat okolí a naslouchat, ovšem nedokáže uchopit věci kolem sebe. Tomu by měly odpovídat i hračky, které mu v tomto období nabídnete. Volit byste měli hlavně hračky hodně barevné, se zvukovými efekty a pro toto období ne větší než 10–12 centimetrů. Hračku můžete vložit do postýlky hned po porodu. Má totiž vliv na rozvoj smyslu dítěte. Mezi první hračky patří dětská chrastítka či dětské kolotoče nad postýlku, kterými se děti učí koordinovat zrak a pohyb

Hračky pro dítě ve věku 5–8 měsíců

Hlavní roli hrají v tomto období ústa dítěte, tudíž na řadu přicházejí hračky, které může prozkoumávat právě ústy. Dejte pozor, aby byly bezpečné a především dost velké, aby je nespolklo či nevedchlo. Fascinují ho také zvuky – ty, které vydává samo, ale i ty, které vyluzují hračky. Dobré jsou pro tento věk i hračky, u kterých dítě může využít svůj hmat a cvičit úchop, obratnost ruky, případně otáčení těla. Využít ale můžete i věci, které vás obklopují – v zimě třeba skutečný sníh nebo umělý, který si vyrobíte v mixéru. Posadíte dítě do dětské židle s jídelní deskou a položíte před něj misku se sněhem. Pak ho necháte, ať rukama a pusou libovolně prozkoumává vlastnosti sněhu. Dítě se učí poznávat, rozvíjí si jemnou motoriku a zjišťuje, že na světě existují látky, které mají různou konzistenci.

Hračky a hry pro dítě ve věku 8–12 měsíců

Dítě začíná lézt, plazit se a sedět. Ještě více se u něj rozvíjí jemná motorika, díky které se mu daří uchopit i menší věci, a tak se pro něj stává hračkou každý předmět v bytě. Daleko atraktivnější než plyšáci jsou pro něj dvířka od kuchyňské linky či krabice od bot. Můžete mu koupit velký a lehký míč, s nímž si bude koulet. Klidně mu dejte k dispozici krabice od bot a nechte ho, ať do nich skládá a zase z nich vysypává nejrůznější předměty. Pokud projevuje přirozenou snahu vracet věci zpět do krabice, učte ho tímto způsobem samostatně uklízet. Dítě se většinou úžasně baví, když hází věci na zem nebo tluče do nádobí, na hraní mu tak můžete klidně dát hrnce, umělohmotné misky, vařečku, ale třeba i starou kalkulačku, na které bude vymačkávat číslice. Můžete mu ale koupit hračky, u kterých se po stisknutí tlačítka ozve zvuk. Využít se dají i ty, které po natáhnutí hrají melodii. Zkusit můžete nejrůznější hry s rukama a prsty doprovázené básničkou nebo písničkou. Povzbudíte tím rozvoj řeči. Kolem dvanáctého měsíce už dítě udrží rovnováhu a začíná chodit. Rozvíjejí se také jeho smyslové, jazykové a jemně motorické schopnosti. V tomto období může rodič nejnanejšeji vysledovat, kterou hračku považuje dítě za nejoblíbenější a podle toho se řídit při nákupu dalších.

Hračky a hry pro dítě ve věku 12 měsíců – 3 roky

Nemělo by vás překvapit, že dítě v tomto období se chce stát nezávislým a často vyžaduje, aby spoustu věcí mohlo dělat samo. Vysypte před něj hračky a nechte jej hrát si. Pokud si nebude vědět rady, určitě za vámi přijde. Pak mu vysvětlíte, jak má správně postupovat, případně se ke hře na chvíli přidejte. Dejte mu hračky podporující třídění a rozlišování tvarů, klidně i obrázkové domino. V tomto věku děti nejvíce napodobují všechno, co dělají jejich rodiče. Rády si hrají na učitele, na doktora, na prodavačku... Když vědí, že tatínek pracuje jako pan účetní, ocení stůl s tužkou, papíry, ale i kalkulačku. Potěšíte je malou kuchyňkou, u které

Jak si s dítětem hrát?

Napsal uživatel Jana Abelson Tržilová
Čtvrtek, 01. prosinec 2011 11:56 -

---

mohou kroutit knoflíky, otevírat a zavírat dveře, skládat malé nádobíčko. Vyberte dítěti i nějaký jednoduchý hudební nástroj. A pochopitelně – knížku. Zkusit můžete buď leporelo, nebo knihu se silnějšími listy.

Hračky a hry pro dítě ve věku 3–6 let

Prostor má v tomto období ještě stále hra na povolání, která vykonávají dospělí. Děti se tak učí různým sociálním rolím. Starší už si začínají hrát konstruktivněji. Klukům se líbí auta a vlaky, ocení jednodušší stavebnice, kde spojují šrouby s matkami. Stavebnice velmi dobře rozvíjejí zručnost i fantazii. Holčičky mají rády domečky a pokojíčky pro panenky, v péči o panenku často napodobují maminku. Pro třídění, rozlišování tvarů a skládání do celků se vyplatí koupit náročnější puzzle. I když si děti hrají samostatně, vyplatí se je při hře pozorovat. Promítají do ní totiž své nejsilnější emoce, obavy a starosti, a tak je dobré zůstat všímaví. Právě předškolní věk nejvhodnější, abyste dítěti dali do ruky hudební nástroj, složitější knížky týkající se tématu, které ho zajímá, nebo ho seznámili s kvalitními počítačovými hrami. Patří sem i základní společenské a stolní hry (pexeso, Člověče, nezlob se), při nichž se děti učí nejen radovat z vítězství, ale především přijímat prohru. Pokud je vaše dítě obratné, bez obav mu můžete pořídit tříkolku a později v předškolním období (kolem 4.–5. roku) i kolo.

Hračky a hry pro děti ve věku 6–10 let

V posledních desetiletích se hračky výrazně mění. Dřív bývaly víc kontaktní, dnes rodičovskou roli, zvláště ve věku dětí školou povinných, nahrazuje počítač nebo televize. Pokud se dítě začne dívat na televizi ve dvou letech, není to až takový problém, dívá-li se ovšem na program, který rodiče znají a sedí-li aspoň jeden z nich před obrazovkou s ním. I když dítě vypadá, že je zabrané do hry a nevnímá, co se děje v televizi, vždycky pozorně poslouchá a věřte, neunikne mu ani slovo. Co se týká her pro toto období, řada dětí miluje hry s pravidly a jakékoli stolní hry. Trénují si při nich nejen fyzickou šikovnost a důvtip, ale také sociální dovednosti. Zkusit můžete i hlavolamy. Pro výtvarně zaměřené děti existují soupravy s pomůckami pro řadu barevných technik, sportovce potěší kolo nebo fotbalový míč. Ostatním kupte knížky nebo cédéčka. A jestli opravdu chcete vědět, po čem touží, zeptejte se jich. Při výběru hraček se snažte jejich přání respektovat?

Foto: Samphoto.cz

Zdroj: mojepsychoogie.cz, mladazena.maminka.cz, tipyprodeti.cz